

Godišnji izvedbeni kurikulum (GIK) za 1. razred četverogodišnjih strukovnih škola 2025./2026.

Kronološko-tematski godišnji izvedbeni kurikulum povijesti za 1. razred četverogodišnjih strukovnih škola (1 sat tjedno / 35 sati)

1. Naziv predmeta: **Povijest**

2. Školska godina: **2025./2026.**

3. Vrsta školskog programa:

4. Razredni odjel u kojem se izvodi:

5. Nastavnik koji izvodi program:

6. Broj nastavnih sati; tjedno i godišnje: **1 sat tjedno/ 35 sati godišnje**

7. Udžbenik za učenike: Ante Birin, Jelena Jakovljević, Tomislav Šarlija. **SAT POVIJESTI 1, Udžbenik iz povijesti za prvi razred četverogodišnjih strukovnih škola. ALFA. 2025.**

TEMATSKA CJELINA	PREDMETNI ISHOD	DOMENA	NASTAVNA TEMA IZ KURIKULUMA	POVEZANOST S MEĐUPREDMETNIM TEMAMA	SADRŽAJ KOJIM SE OSTVARUJE ISHOD	OKVIRNI BROJ SATI
I. HRVATSKA U RANOM SREDNJEM VJEKU	Upoznavanje s: elementima vrednovanja iz kurikuluma Povijesti; odgojno-obrazovnim ishodima i razinom dobar ostvarenosti iz kurikuluma nastavnoga predmeta Povijest; planiranim metodama vrednovanja; planiranom učestalosti vrednovanja	1				
	POV SSŠ E.1.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka na prostoru Hrvatske.	Filozofsko-religijsko-kulturno područje	1. POVIJEST, VRIJEME, PROSTOR	<u>UKU</u> A.4/5.1; A.4/5.2; A.4/5.3; A.4/5.4; B.4/5.1; B.4/5.2; B.4/5.3; B.4/5.4; C.4/5.2; C.4/5.3; C.4/5.4; D.4/5.1; D.4/5.1	Što je Povijest? Povijest kao nastavni predmet. Povjesni izvori. Računanje vremena. Prostor – veza povijesti i geografije.	1
	POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	2. RAĐANJE SREDNJOVJEKOVNE EUROPE	<u>IKT</u> A 4.1.; B 4. 3.; C 4.1.; C 4.2.; C 4.3.; C 4.4.; D 4. 1.; D 4.3.	Srednji vijek i njegova razdioba. Rimsko-germanska kraljevstva. Franci se šire u doba Merovinga. Franačko Carstvo Karla Velikog. Bizant – carstvo na tri kontinenta.	1
	POV SSŠ E.1.2. Učenik analizira sukobe i prožimanja religija srednjega i ranoga novog vijeka u hrvatskim zemljama	Filozofsko-religijsko-kulturno područje		<u>POD</u> <u>OSR</u> A.4.1; A.4.2; A.4.3; A.4.4; B.4.1; B.4.2; B.4.3; ; C 4.2; C.4.3; C. 4.4.	Usponi i padovi Bizantskog Carstva. Kršćanstvo – temelj srednjovjekovne Europe. Muhamed i pojava islama. Europa susreće islam	
	POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	3. DOLAZAK HRVATA I NJIHOVO POKRŠTAVANJE	<u>GOO</u> A 4.3; A 4.4.; A 4.5.; A 5.2 <u>ZDR</u> B.4.1.A; B.4.1.B	Kada i odakle dolaze Hrvati? Od plemenskih zajednica do kneževina. Hrvatske kneževine između Franačke i Bizanta. Mletačko-hrvatski sukobi na Jadranu. Hrvati prihvaćaju kršćanstvo	1

POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	4. HRVATSKA – OD KNEŽEVINA DO KRALJEVSTVA	Prvi uspon u doba Trpimira. 1 Zaoštravanje odnosa na Jadranu. Branimirova neovisna Hrvatska
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	5. KRALJEVSTVO HRVATSKE I DALMACIJE	Na prijelomu stoljeća. 1 Tomislav – kralj Hrvata. Crkveni sabori u Splitu. Slabljenje nakon Tomislava
POV SSŠ E.1.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka na prostoru Hrvatske.	Filozofsko-religijsko-kulturno područje	6. DOBA NARODNIH VLADARA U PISMENOSTI, KULTURI I UMJETNOSTI	Držislav – „kralj Dalmacije i Hrvatske“. Naše dalmatinsko more 1 Zvonimir – kralj hrvatski. 1 Prijestolni sukobi – dolazak nove dinastije
			Predromaničko graditeljstvo u Hrvatskoj. Pleterna ornamentika. Pismenost u doba narodnih vladara 1 Ponavljanje: Hrvatska u ranom srednjem vijeku 1
			Vrednovanje naučenog: Hrvatska u ranom srednjem vijeku 1

II. HRVATSKA U SKLOPU SREDNJOVJEKOVNOG UGARSKO-HRVATSKOG KRALJEVSTVA	POV SSŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u Europi i hrvatskim zemljama tijekom srednjeg i ranog novog vijeka.	Društvo	7. FEUDALNO DRUŠTVO SREDNJOVJEKOVNE EUROPE	<u>UKU</u> A.4/5.1; A.4/5.2; A.4/5.3; A.4/5.4; B.4/5.1; B.4/5.2; B.4/5.3; B.4/5.4; C.4/5.2; C.4/5.3; C.4/5.4; D.4/5.1; D.4/5.1	Rođenje nacionalnih država. Novo društveno uređenje. Napredak u proizvodnji hrane. Obrt, trgovina i novac pokreću europski Zapad. Uloga gradova. Usponu dolazi kraj	1
	POV SSŠ C.1.1. Učenik analizira gospodarsku dinamiku u hrvatskim zemljama tijekom srednjega i ranoga novog vijeka	Ekonomija		<u>IKT</u> A 4.1.; B 4. 3.; C 4.1.; C 4.2.; C 4.3.; C 4.4.; D 4. 1.; D 4.3.		
	POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	8. HRVATSKO KRALJEVSTVO POD KRUNOM ARPADOVIĆA	<u>POD</u> A 4.1; A 4.2; A 4.3 <u>OSR</u> A.4.1; A.4.2; A.4.3; A.4.4; B.4.1; B.4.2; B.4.3; ; C 4.2; C.4.3; C. 4.4.	Nova dinastija učvršćuje vlast. Hrvatsko plemstvo postaje snažno	1
	POV SSŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u Europi i hrvatskim zemljama tijekom srednjeg i ranog novog vijeka.	Društvo		<u>GOO</u> A 4.3; A 4.4.; A 4.5.; A 5.2	Slobodni kraljevski gradovi u Slavoniji. Komunalna društva u Dalmaciji i Istri	1
	POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u	Politika	9. VRHUNAC HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA U	<u>ZDR</u> B.4.1.A; B.4.1.B <u>ODR</u> A.4.1.; A.4.4; C.4.3.; C.4.4.	Promjena dinastije – dolazak Anžuvinaca. Karlo Anžuvinac u borbi s hrvatskim	1

srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	14. STOLJEĆU	plemstvom
POV SSŠ E.1.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka na prostoru Hrvatske.	Filozofsko-religijsko-kulturno područje	10. PISMENOST, KULTURA I UMETNOST HRVATSKOG SREDNJOVJEKOVLJA
POV SSŠ D.1.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj Hrvatske tijekom srednjega i ranoga novog vijeka.	Znanost i tehnologija	Pojava romanike i njezini odjeci u Hrvatskoj. Gotička umjetnost u Europi i u Hrvatskoj. Pismenost na hrvatskom jeziku. Obrazovanje u srednjem vijeku
		Ponavljanje: Hrvatska u sklopu srednjovjekovnog Ugarsko-hrvatskog kraljevstva
		Vrednovanje naučenog: Hrvatska u sklopu srednjovjekovnog Ugarsko-hrvatskog kraljevstva

<p>III. HRVATSKE ZEMLJE U KONTEKSTU EUROPSKE Povijesti ranog novog vijeka</p> <p>POV SSŠ D.1.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj Hrvatske tijekom srednjega i ranoga novog vijeka</p> <p>POV SSŠ E.1.1. Učenik obrazlaže važnost povijesti, uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka na prostoru Hrvatske.</p>	<p>Znanost i tehnologija</p> <p>Filozofsko-religijsko-kulturno područje</p>	<p>11. NOVO DOBA, NOVE IDEJE</p>	<p><u>UKU</u> A.4/5.1; A.4/5.2; A.4/5.3; A.4/5.4; B.4/5.1; B.4/5.2; B.4/5.3; B.4/5.4; C.4/5.2; C.4/5.3; C.4/5.4; D.4/5.1; D.4/5.1</p> <p><u>IKT</u> A 4.1.; B 4.3.; C 4.1.; C 4.2.; C 4.3.; C 4.4.; D 4.1.; D 4.3.</p> <p><u>POD</u> A 4.1; A 4.2; A 4.3</p>	<p>Kako gospodarstvo utječe na kulturu? Humanizam se širi Europom. Hrvatski humanisti Renesansa – doba preporoda. Dosezi hrvatske renesanse</p>	<p>1</p>
<p>POV SSŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u Europi i hrvatskim zemljama tijekom srednjeg i ranog novog vijeka.</p>	<p>Društvo</p>	<p>12. SEOSKO DRUŠTVO RANOGRADNOG VIJEKA U EUROPI I HRVATSKOJ</p>	<p><u>OSR</u> A.4.1; A.4.2; A.4.3; A.4.4; B.4.1; B.4.2; B.4.3; C 4.2; C.4.3; C.4.4.</p> <p><u>GOO</u> A 4.3; A 4.4.; A 4.5.; A 5.2</p>	<p>Vrste seljačkih sel u ranom novom vijeku. Jesu li sve seoske kuće iste? Obaveze seljaka u kontinentalnoj Hrvatskoj. Komutacija i refeudalizacija. Seljačka buna 1573. godine</p>	<p>1</p>
<p>POV SSŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u Europi i hrvatskim zemljama tijekom srednjeg i ranog novog vijeka.</p>	<p>Društvo</p>	<p>13. POLITIČKE, VJERSKE I KULTURNE PROMJENE U RANOM NOVOM VIJEKU</p>	<p><u>ZDR</u> B.4.1.A; B.4.1.B</p> <p><u>ODR</u> A.4.1.; A.4.4; C.4.3.; C.4.4.</p>	<p>Apsolutne monarhije na europskom Zapadu. Habsburška Monarhija Engleska od apsolutizma do građanskog rata</p> <p>Reformacija i njezine posljedice. Katolička Crkva odgovara na reformaciju.</p>	<p>1</p>

vijeka POV SSŠ E.1.2. Učenik analizira sukobe i prožimanja religija srednjega i ranoga novog vijeka u hrvatskim zemljama.	Filozofsko-religijsko-kulturno područje		Reformacija i protureformacija u Hrvatskoj
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	14. HRVATSKA KAO „PREDZIĐE KRŠĆANSTVA”	Ponavljanje: Nova doba, nove ideje. Seosko društvo ranog novog vijeka u Europi i hrvatskoj. Političke, vjerske i kulturne promjene u ranom novom vijeku 1
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	15. HRVATSKE ZEMLJE POD OSMANSKOM VLAŠĆU	S Istoka prijete Osmanlije. Počinje hrvatsko-osmanski sukob. Ostatci ostataka nekoć slavnog Kraljevstva Hrvatskog. Hrvati biraju novu dinastiju. 1
POV SSŠ A.1.1. Učenik analizira društvene promjene i odnose između društvenih skupina u Europi i hrvatskim zemljama tijekom srednjeg i ranog novog	Društvo		Vojna krajina (granica). Bitka kod Siska. Veliki (Bečki) rat. Oslobođanje hrvatskih krajeva od Osmanlija 1
			Migracije hrvatskog stanovništva. Bosanski pašaluk i njegovo stanovništvo. Islamizacija. Kršćanske crkve u Bosanskom pašaluku 1
			Ponavljanje: Hrvatska kao „predziđe kršćanstva”. Hrvatske zemlje pod osmanskom vlašću 1

vijeka			
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	16. DALMACIJA I ISTRA POD MLETAČKOM VLAŠĆU	Širenje mletačkih posjeda u Dalmaciji. Mletačka pokrajina Dalmacija. Gospodarski položaj Dalmacije. Istra između Venecije i Habsburgovaca 1
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	17. DUBROVAČKA REPUBLIKA	Prva stoljeća Dubrovnika. Dubrovnik se razvija u Republiku. Dubrovačka trgovina i diplomacija. Opadanje dubrovačke moći 1
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	18. OTPOR HRVATA CENTRALIZMU	Hrvati su nezadovoljni Habsburgovcima. Sramotni mir – povod za početak otpora. Pobuna hrvatskih i mađarskih plemića. Propast otpora – smaknuće hrvatskih plemića 1
POV SSŠ B.1.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u hrvatskim zemljama.	Politika	19. PROSVJETITELJSTVO I REFORME PROSVIJEĆENOG APSOLUTIZMA U HRVATSKIM ZEMLIJAMA	Upoznajmo prosvjetiteljstvo! Temeljne ideje prosvjetitelja. Upravne i teritorijalne promjene. Promjene u zdravstvu i školstvu. Hrvatske zemlje i Josip II. 1
		Ponavljanje: Dalmacija i Istra pod mletačkom vlašću. Dubrovačka republika. Otpor Hrvata centralizmu. Prosvjetiteljstvo i reforme prosvjećenog apsolutizma u hrvatskim zemljama	1

Vrednovanje naučenog:	1
Hrvatske zemlje u kontekstu europske povijesti ranog novog vijeka	
Zaključivanje ocjena	1

CJELINE

I. HRVATSKA U RANOM SREDNJEM VIJEKU **10 sati** (8 sati obrade, 1 sat ponavljanje, 1 sat vrednovanje naučenog)

II. HRVATSKA U SKLOPU SREDNJOVJEKOVNOG UGARSKO-HRVATSKOG KRALJEVSTVA **8 sati** (6 sati obrade, 1 sat ponavljanja, 1 sat vrednovanje naučenog)

III. HRVATSKE ZEMLJE U KONTEKSTU EUROPSKE POVIJESTI RANOG NOVOG VIJEKA **15 sati** (11 sati obrade, 3 sata ponavljanja, 1 sat vrednovanje naučenog)

35 sati

1 sat- uvodni sat

25 sati obrade

5 sati ponavljanja

3 sati vrednovanje naučenoga

1 sat – zaključivanje ocjena